

JEGYZŐKÖNYV
a Magyar Közgazdasági Társaság elnökségének
2009. november 19-i üléséről

Helyszín:
az Állami Számvevőszék klubterme

Résztevők:

Az MKT elnökségének tagjai:

Asztalos László	J	Balázs Péter	K	Bánki András	J
Beke-Martos Gábor	K	Bod Péter Ákos	K	Fazekas Károly	J
Galambos Tamás	K	Halm Tamás	J	Herich György	K
Kádár Béla	K	Kovács Árpád	J	Lantos Csaba	K
Losoncz Miklós	K	Madarász László	J	Mádi Zoltán	J
Magda Róbert	J	Palócz Éva	J	Pitti Zoltán	J
Szél Ervin	K	Terták Elemér	K	Török Ádám	J
Urbán László	K				

Az MKT felügyelőbizottságának tagjai:

Béhm Imre	K	Dobrocsi Nándor	J	Kerekes György	J
Polay József	J	Roóz József	K	Székács Anna	J
Zalán Barnabás	K				

Vendégek és az MKT titkárságának munkatársai:

Nagy Gábor Miklós	J		
-------------------	---	--	--

J = jelen volt; K = kimentette magát

Kovács Á.: Köszönti a megjelenteket: az elnökség és a felügyelőbizottság tagjait, az MKT titkárságának munkatársait. Ismerteti az elnökségi ülés napirendjét, amely a következő:

1. A 47. Közgazdász-vándorgyűlés értékelése
2. A 2010. évi közgazdász-vándorgyűlés időpontjának kijelölése
3. Döntés egy új, Egészség-gazdaságtan Szakosztály megalakításához való elnökségi hozzájárulásról
4. Tájékoztató a Beszélgetni kell! szakpolitikai vitasorozatról
5. Egyebek

A napirendről szavazást rendel el.

S Z A V A Z Á S

Az elnökség tagjai egyhangúan elfogadták a napirendet.

Kovács Á.: Rátér az 1. napirendi pontra, és átadja a szót Halm Tamás főtitkárnak.

Halm. T.: Rövid bevezetőt tart a 47. Közgazdász-vándorgyűlés tanulságai kapcsán. Elmondja, hogy külön kellene megtárgyalni a vándorgyűlés értékelését, illetve a vándorgyűlés tanulságait. A

konferencia értékeléséhez utólag szól majd hozzá. A tanulságokkal kapcsolatban előrebocsátja, hogy a tavalyi vándorgyűlési tanulságok mintára állította össze a tervezetet, elsősorban a plenáris előadások és a szekcióelnöki összefoglalók alapján. A 18 pontból álló tervezetet előzetesen valamennyi elnökségi és felügyelőbizottsági tag elektronikusan megkapta. Kéri az elnökséget, hogy ha valakinek hiányérzete lenne a dokumentummal kapcsolatban, tegyen javaslatot annak a bővítésére, illetve szükség esetén módosításra.

Kovács Á.: Megnyitja a vitát a vándorgyűlés tanulságairól.

Pitti Z.: Az iránt érdeklődik, hogy mi lesz az anyag sorsa, és kikhez jut el.

Halm T.: Válaszol. Elmondja, hogy az elnökség által megtárgyalt összefoglalót az MKT honlapjára töltik fel. Emellett az összefoglaló lesz a jövő évi vándorgyűlési tanulmánykötet bevezetője, illetve – ha az elnökség egyetért – az anyagot az elmúlt évhez hasonlóan megkapja a miniszterelnök és a gazdasági ügyekért felelős kormánytagok, és esetleg a sajtó is.

Kovács Á.: Javasolja, hogy az összefoglalót az MKT küldje meg a parlamenti pártok frakcióvezetőinek is.

Török Á.: Néhány pontosítást kér a dokumentumban. Hangsúlyozza, hogy a szöveg egésze megfelel annak a célnak, amiért készült. A dokumentum 2. pontjában az aszimmetriával kapcsolatos megállapításhoz megjegyzi, hogy mindez az amerikai és a francia kormányra nem igaz. A pénzügyi szabályozással kapcsolatos megállapításnál fontos, hogy mindez nemcsak a szabályozásban tapasztalható lemaradást, hanem az erőviszony-változást is tükrözi. „Az emberek igazságérzetét sértő...” kezdetű mondatot túl erősnek találja. Felhívja a figyelmet arra, hogy a 8. pontban vázolt gazdaságpolitika sok országban csak rövid távon és csak viszonylagos sikereket ért el. A 9. pont kapcsán megjegyzi, hogy ma a világgazdaságot nem a recesszió, sokkal inkább a depresszió jellemzi. A 11. pontban a külföldi tulajdonú vállalatok súlyának negatív következménye kapcsán hangsúlyozza, hogy a gond nem e vállalatok súlyával van, hanem azzal, ahogyan ezt a kormányzat kezelte. A 14. pontban megjelenített bizalmi infrastruktúra fogalmával kapcsolatban megjegyzi, hogy az „intézmény” kifejezés nem a legszerencsésebb. A 18. pontnál, a nemzetstratégia és a nemzetgazdasági tervezés kapcsán óvatosabb és pontosabb megfogalmazást kér. Összességében megjegyzi, hogy az anyag kiválóan alkalmas arra, hogy az MKT széles körben publikálhassa.

Kovács Á.: Leszögezi, hogy összességében remek, korrekt módon összerakott anyag. Javasolja, hogy az anyag preambulumban legyen egy visszacsatolás arra, hogy 2008-ban az MKT-nak milyen előrejelzései voltak, és mi igazolódott be mindebből. Véleménye szerint a 3. pontba kellene néhány időhatározó, különösen mert a 3–6. pont az elmúlt időszak kritikáját fogalmazza meg. A kormányok nem kereteket szabnak a válságkezelésnél, ehelyett a közvetlen beavatkozás a jellemző. Kétséges azonban ennek a sikere. A mostani gazdaságpolitikai reakciók csak válaszok az elmúlt időszakra, és az erős állam önmagában a válsághelyzetet nem tudja kezelni. Éppen ezért leginkább útkereséseknek tűnnek ezek a próbálkozások. Az utóbbi időszakban nyilvánvalóvá vált az is, hogy nemcsak az államháztartással vannak problémák, hanem a reálgazdasággal is. A világgazdaságban kialakult aszimmetria kapcsán hangsúlyozza, hogy az a világrészek teljesítménye és a termelési módok között is megfigyelhető, nemcsak nagyvállalatok és kormányok között.

Pitti Z.: Véleménye szerint a válság komolyabb a szirénhangoknál. Messze nem vagyunk még túl rajta, ugyanis komolyabb és mélyebb ez annál, mint amivel a politika és az emberek képesek szembenézni. Nincs válságtudat Magyarországon, és a választások előtt nem is érzi, hogy a pártok tudnának előre tekinteni. Az anyagban markánsabban meg kell jelennie annak, hogy a pénzügyi válság gazdasági válságba ment át. Úgy látja, érdemes lenne az infláció alakulását is vizsgálni.

Intézményi válság is van, amelynek az egyik oka az, hogy míg a cégek országhatárokon átlépve tevékenykednek, addig az intézmények az országhatárok közé szorítva. Mindemellett pedig szabályozási válság is van, és már érződik a szociális válság is, amely a társadalmat sokkal komolyabban érinti majd, mint ahogyan ezt ma el tudjuk képzelni. Ennek előjele a munkanélküliség emelkedése. A gazdaság válságát jelzi, hogy 2008-ban az adózás előtti eredmény 50%-kal csökkent a vállalati szférában. Ráadásul a kkv-szektor nem nőtt ki az önfoglalkoztató jellegéből, a kkv-knak nincs eredményük, így nincs tőke-visszaforgatás. Erre a belső piacra pedig nem lehet növekedést építeni. A 11. pont kiegészítéseként fontosnak tartja a virtuális vállalkozások leépítését, a kkv-k feltőkésítését, a tőkeellátottságuk javítását. Véleménye szerint az adózás tekintetében Európa a 22-es csapdájában van. Ha az EU a versenyképességre gondolva csökkenti az adó- és járulékbévételeket, tovább nő az adósságállomány. Ez pedig nem más, mint a generációk közötti áterhelés. Az adósságállomány csökkentése viszont a versenyképesség növelésének lassulásával járna. Úgy látja: felelőtlen minden olyan vélemény, ami radikális adó- és járulékcsökkenést irányoz elő.

Palócz É.:

Összességében úgy látja, hogy Magyarországnak nincsenek jó növekedési kilátásai, és az ország stagnálásnak néz elébe, sőt rosszabb pozícióba jut vissza, a korábbi súlyos bajaiba, ha megszűnnek a mostani külső hatások. Az anyaggal kapcsolatban megjegyzi, hogy a 9., 11. és 16. pont tartalmát feszesebbé és konkrétabbá kellene tenni. A 11. ponttal kapcsolatban egyetért azzal, hogy valóban nagy gondot okoz a gazdaságnak az adóterhelés. (Egyet nem értésének adott hangot az Erdős Tibor előadásából átvett egyik megállapítás miatt, de ezt később Erdős Tiborral tisztázták.)

Pitti Z.:

A vállalkozások problémáit jelzi, hogy 50 millió forint árbevétel alatt a cégeknek az általánosnál kedvezőbb, mindössze 10% társasági adót kell fizetniük, ha három feltételnek képesek eleget tenni. 200 ezer társaságból azonban csak 4500 volt képes élni ezzel a lehetőséggel.

Kovács Á.:

Az elhangzott hozzászólásokra azon véleményének ad hangot, hogy az elnökségnek ezúttal nem feladata „értelmeznie” ebben az anyagban a vándorgyűlést. Véleménye szerint az anyag preambulumában kellene leszögezni, hogy a dokumentum műfajában nem emlékeztető, hanem az elnökség áttekintette a tapasztalatokat, és annak alapján alakította ki az alábbi véleményt.

Fazekas K.:

Arra hívja fel a figyelmet, hogy a rendszer egészét kellene hatékonyabbá tenni. Véleménye szerint a válságra adott válaszok sem tudnak kilépni abból a körből, amiben a szabályozás és a politika mozgott az elmúlt években. A helyzet súlyosságát jellemezve hangsúlyozza, hogy a munkanélküliség valódi aránya 20 százalékra tehető, és még legalább 100 ezer főt hozzá lehetne adni a regisztrált létszámhoz. A hosszú távú vízió sajnálatos hiányát feltétlenül hangsúlyozni kellene az anyagban.

Kovács Á.:

Megjegyzi, hogy ismét elment egy év, és a válság időszakában megint nem változott semmi.

Madarász L.:

Az 1. pontban megfogalmazottakkal kapcsolatban pontosítana. Szerinte önmagában nem pusztán neoliberais gazdaságpolitikáról van szó, hanem egy vulgáris neoliberais gazdaságpolitikáról, amely az ellenőrzést nem tette magáévá.

Kovács Á.:

Javasolja, hogy az ellenőrzés szó helyett inkább a kontroll kifejezést használjuk, a sokoldalú kontroll és a korrekciós mechanizmusok összességét.

Kovács Á.:

Megkéri Halm T. főtitkárt, hogy a vitában elhangzottak alapján finomítson a dokumentumon. Javasolja, hogy a vándorgyűlési összefoglaló megvitátását követően a vándorgyűlés megszervezéséről is ejtsenek néhány szót az elnökség tagjai. Hangsúlyozza, hogy sok jó vándorgyűlés volt eddig, de mind közül ez volt az egyik legkiválóbban szervezett vándorgyűlés, amelynek ráadásul a hangulata is egészen remek volt. Jó döntésnek értékelte, hogy a plenáris üléseken nem folyt vita, a vitáknak a szekcióülések adtak keretet. A vándorgyűlés egészét óriási részvétel és jó előadások jellemezték, a szervezést tekintve pedig az elnökség legmélyebb elismerését kell rögzíteni a jegyzőkönyvben.

Polay J.:

A vándorgyűléssel kapcsolatban, házigazda megyei elnökként egy tagtársunk Zalakaroson megfogalmazott mondatát idézte, amely így hangzott: „A közigazdász szakma szép ünnepe”.

Kovács Á.:

Rátér a 2. napirendi pontra, és megadja a szót Halm T. főtitkárnak.

Halm T.:

A jövő évi szegedi vándorgyűlés időpontjára tesz javaslatot. Javasolja, hogy 2010-ben is szeptember második felében legyen a vándorgyűlés, addigra ugyanis meglesznek az új kormánytagok és a gazdaságpolitika új vezetői, így lesz idő megszervezni a meghívásukat.

Pitti Z.:

Javasolja, hogy az elnökség rövid időn belül beszéljen a folytatásról, a 2011-es vándorgyűlésről, amelynek helyszíne lehetne Pécs is, ahol az Európa Kulturális Fővárosa projekt kapcsán addigra megépülnek azok a létesítmények, amelyek méltó helyszínt adnának a rendezvénynek.

Kovács Á.:

Rátér a 3. napirendi pontra, és megadja a szót Halm T. főtitkárnak.

Halm T.:

Bejelenti, hogy Gulácsi László vezetésével néhány tagtársunk egy szándéknyilatkozatot juttatott el hozzá, amelyben bejelentették abbéli szándékát, hogy megalapítsák az MKT Egészség- és Egészségügy-gazdaságtan Szakosztályát. Mindehhez pedig az elnökség hozzájárulását kéri.

Kovács Á.:

Szavazásra bocsátja a kérdést. Megkérdezi, hogy az elnökség tagjai támogatják-e az MKT Egészség- és Egészségügy-gazdaságtan Szakosztályának megalapítását.

S Z A V A Z Á S

Kovács Á.:

Megállapítja, hogy az elnökség tagjai egyhangúlag támogatták az új szakosztály megalapítását.

Kovács Á.:

Rátér a 4. napirendi pontra, és megadja a szót Halm T. főtitkárnak.

Halm T.:

Rövid tájékoztatást ad a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal pályázati támogatásával megvalósuló, Beszélgetni kell! című interaktív internet-televíziós vitafórum-sorozatról. Elmondja, hogy az október közepén indult sorozat tíz vitafóruma fontos közpolitikákat vesz sorra, s a vitafórumok nemcsak élőben, hanem felvételről is megtekinthetők a sorozat saját honlapján, a www.beszelnikell.hu internetes címen. Megjegyzi, hogy a jövő év első felében megrendezendő vitafórumokon előadóként az elnökség több tagjára is számít majd.

Kovács Á.:

Megköszöni a tájékoztatást, és megkérdezi, hogy az egyebek témakörében szeretne-e valaki hozzászólni. Miután hozzászólásra senki sem jelentkezett, megköszöni az elnökség és a felügyelőbizottság tagjainak a munkáját, és bezárja az ülést.

Készítette: Nagy Gábor Miklós

Jóváhagyta: Dr. Halm Tamás